

У ВІНОК НА МОГИЛУ ЛЮБОМИРА ПИРОГА

Закінчилося довге, непросте, високорезультативне життя Великої Людини – лікаря, науковця, політика, організатора, щирого патріота України Любомира Антоновича Пирого.

Народився він у першій половині минулого століття у Рогатині на Станиславівщині (тепер Івано-Франківщина) в умовах польської окупації Галичини, пережив «золотий вересень» 1939 року, рясно скроплений кров'ю, II Світову війну з усіма її жахами і протиріччями (німецька і повторна радянська окупація, спроба Я. Стецька відродити Українську державу, відчайдушна боротьба Української Повстанчої Армії), післявоєнну складну історію України у складі СРСР, боротьбу українців за збереження своєї мови, культури, ідентичності. На межі XX і XXI століть дочекався здійснення мрій багатьох поколінь українців – здобуття нашої Незалежності – самостійної і соборної. Це – історичний фон життя покоління, до якого належав Любомир Пиріг. На цьому тлі проходило його дитинство у Рогатині, юність у Львівському медичному інституті, складне і одночасно прекрасне життя у Києві.

Я познайомився з Любомиром Пирогом у Києві у 1957 році, коли ми проходили навчання з різних спеціальностей у Київському інституті вдосконалення лікарів. Там склався гурт молодих україномовних курсантів, в основному із Західної України, яких об'єднувало бажання відшукати у столиці УРСР цей «золотоверхий Київ», про який ми ще з дитинства почулися від своїх батьків. Ми спільно відвідували театри, музеї (в т. ч. музей етнографії Івана Гончара, який притягував нас своєю україноцентричністю), книгарні, зустрічі з київськими письменниками та письменницями у клубі Творчої молоді, який збирався у Жовтневому палаці. Незабутнє враження залишив вечір пам'яті Василя Симоненка, що відбувся у приміщенні медичної бібліотеки (тепер Національний музей медицини України) у першу річницю смерті поета в грудні 1964 року.

Особливо поєднала нас з Любомиром історія написання російською мовою наших прізвищ у публікаціях у російськомовній періодиці (журнал «Врачебное дело»). Любомир писав своє прізвище ПЫРИГ, а я своє БИЛЬНСКИЙ. В українофобів це «Ы» викликало явну негативну реакцію, а для нас воно стало «маркером» нашої національної свідомості, що дозволило швидко зрозуміти «хто є хто» і перейнятися взаємною довірою. Ми часто зустрічалися на ниві наукового і громадського життя.

Любомир – людина надзвичайно принципова. У 50–80-ті роки у Києві бути україномовним інтелігентом межувало з героїзмом. У Львові це було простіше. Любомир ніколи не переходив на російську мову, чим давав позитивний приклад оточенню. Я не торкаюся лікарської і наукової діяльності Любомира Антоновича, бо у цьому аспекті ми діяли у різних сферах. Я завжди подивлявся його організаторські таланти при відродженні Українського Лікарського Товариства в Україні, при успішному проведенні конгресів СФУЛТ і ВУЛТ, при вдалих контактах і перемовинах з діаспорою.

Діяльність Любомира Пирого в критичний період між крахом СРСР і утвердженням незалежної України заслугоує високої оцінки і вдячності потомків. Знаменитий факт: гімн «Ще не вмерла Україна» відкрито прозвучав у Київській опері під час першого в Україні конгресу СФУЛТу у 1990 році при ще існуючій советській адміністрації. Серед організаторів конгресу був і Любомир Антонович. Будучи довголітнім очільником УЛТ і депутатом Верховної Ради України, він закладав фундамент модерної медицини у новій Україні.

Все своє життя Любомир Пиріг органічно поєднував благородну працю лікаря з активною суспільно-політичною позицією. Це дозволяє нам на вічній пам'яті накреслити слова:

ВЕЛИКОМУ ГРОМАДЯНИНОВІ, ЛІКАРЕВІ І ПАТРІОТУ УКРАЇНИ –
ЛЮБОМИРОВІ ПИРОГУ вічна слава і пам'ять поколінь.

Борис Білинський
Заслужений професор ЛНМУ ім. Данила Галицького
Дійсний член НТШ